

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Krivánkovou ve věci

žalobce: M. Č., narozený X, bytem X

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963, sídlem Křížová
25, 225 08 Praha 5 (dále i ČSSZ),

v řízení o žalobě ze dne 17. 1. 2022 proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 12. 2021, č. j. X o
invalidní důchod

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 10. 12. 2021, č. j. X se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadená rozhodnutí

1. Rozhodnutím ČSSZ ze dne 29. 4. 2021, č. j. X byla zamítnuta žádost žalobce o přiznání nároku na invalidní důchod pro nesplnění podmínek ustanovení § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **zákon č. 155/1995 Sb.**). Žalovaný při rozhodnutí vycházel z posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Plzeň-město ze dne 12. 4. 2021. Žalobce na jeho základě nebyl shledán invalidním. Dle uvedeného posudku měla žalobci z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jeho pracovní schopnost poklesnout pouze o 20 %.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

2. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky, o nichž bylo rozhodnuto rozhodnutím žalované ze dne 10. 12. 2021, č. j. X, kterým žalovaná zamítla jeho námitky a potvrdila výše uvedené rozhodnutí s tím, že žalobce není dle nového posudku o invaliditě vypracovaného lékařem ČSSZ dne 2. 12. 2021 dle ustanovení § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., invalidní. Jedná se o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který neomezuje tělesné, duševní ani smyslové schopnosti v takovém rozsahu, aby měly podstatný vliv na pokles pracovní schopnosti. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti bylo shledáno zdravotní postižení uvedené v kapitole XV (Funkční poruchy, postižení po úrazech, operacích), odd. B (Postižení končetin), položce 3b (Ztuhnutí nebo omezení pohybu v ramenním kloubu, loketním kloubu/kloubech, středně těžké omezení hybnosti jednoho nebo dvou kloubů) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 15 - 25 %. Lékař ČSSZ zvolil na základě doložených lékařských zpráv a charakteru zdravotního postižení se zohledněním nároků profese, střed výše uvedeného rozmezí, tj. 20 %. Nejzávažnějším zdravotním postižením, které bylo rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce, bylo shledáno postižení pravého ramene a krční páteře dlouhodobého charakteru. Ostatní uvedená zdravotní postižení včetně anamnestických údajů jsou posudkově méně významná při hodnocení dle posudkových kritérií ve věci stanovení podstatného poklesu pracovní schopnosti pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav. Byla však zohledněna při stanovení výsledné míry poklesu pracovní schopnosti. Na základě provedeného přezkumu se ztotožnil lékař ČSSZ s posudkovým závěrem lékaře OSSZ. V případě žalobce se mělo jednat o středně těžkou funkční poruchu - středně těžké omezení hybnosti ramenního kloubu, s omezením funkce končetiny pro manipulaci a přenášení těžkých předmětů. Vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu a k nárokům profese žalobce zvolil lékař procentní míru poklesu pracovní schopnosti 20 %.

II.

Žaloba

3. Včasnou žalobou ze dne 17. 1. 2022 se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalované. Žalobu odůvodnil tím, že nesouhlasí s hodnocením svého zdravotního stavu, neboť, jak vyplynulo z lékařské zprávy MUDr. Š. Š., žalobce trpí těžkým psychickým onemocněním s chronickým průběhem, které výrazně narušilo jeho pracovní a společenské fungování. Jeho stav vyžaduje trvale klidový režim, trvalé užívání psychofarmak, dlouhodobou psychoterapii.
- Prognóza stavu se vzhledem k charakteru a průběhu psychické poruchy jeví jako dlouhodobě nepříznivá. Zvýšená psychická a fyzická zátěž vede k prohloubení příznaků duševní poruchy s možnou následnou psychiatrickou hospitalizací. S ohledem na závažnost popsaného psychického postižení se toto jeví ve vztahu k pracovní schopnosti žalobce, v porovnání s postižením ramenního kloubu, jako závažnější. Podle psychologického vyšetření MUDr. Ch. vykazuje myšlení žalobce paranoidní rysy, jde o nestabilní osobnost, s hraničními projevy, se schizoidními a emočně závislými rysy, s nízkým sebevědomím, s obtížemi v sociálních vztazích. Skutečnost, že psychické postižení žalobce nebylo doposud soustavně ambulantně léčeno, neznamená, že žalobce takto závažným postižením netrpí. Je časté, že právě lidi s psychiatrickou diagnózou si tuto ani neuvědomují, ba naopak ji dokonce i popírají a brání se účinné léčbě. Závěr, že zdravotní stav ovlivněný psychiatrickou diagnózou žalobce nesplňuje kritéria dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nelze tudíž považovat za správný. Za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav zákon o

důchodovém pojištění považuje zdravotní stav, který omezuje tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti pojištěnce významné pro jeho pracovní schopnost, pokud tento zdravotní stav trvá déle než 1 rok nebo podle poznatků lékařské vědy lze předpokládat, že bude trvat déle než 1 rok. Ze závěrů lékařského posudku jednoznačně vyplývá, že prognóza stavu se vzhledem k charakteru a průběhu psychické poruchy jeví jako dlouhodobě nepříznivá a že stav vyžaduje trvale klidový režim, trvalé užívání psychofarmak a dlouhodobou psychoterapii. Lze mít tedy logicky za to, že tento stav bude trvat déle než 1 rok. Jako nerozhodné se tak jeví, zda si psychický stav žalobce v minulosti vyžádal potřebu hospitalizace či nikoliv a zda byl soustavně ambulantně léčen či nikoliv. Zákonnému kritériu zcela postačí předpoklad dlouhodobosti takto závažného psychického stavu v budoucnu. Z výše uvedených důvodů žalobce soudu navrhl, aby napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

4. Žalovaná dne 8. 2. 2022 ve svém vyjádření k žalobě navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen komise či PK MPSV), která je povolána k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce pro účely přezkumného řízení. Současně žalovaná dodává, že předmětem sporu je zjištění, zda k datu vydání napadeného rozhodnutí odpovídal zdravotní stav žalobce některému ze tří stupňů invalidity dle § 39 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. Pro tento účel se vychází ze zdravotnické dokumentace soustředěné právě k tomuto datu. Z uvedeného důvodu proto nelze přihlídnout ke zdravotní dokumentaci datované po datu vydání napadeného rozhodnutí. Žalovaná soudu navrhla, aby žalobu jako nedůvodnou zamítla.

IV.

Posouzení věci soudem

5. Řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.).
6. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
7. Soud ve věci rozhodl bez jednání v souladu s § 51 odst. 2 s.ř.s. a § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.

V.

Rozhodnutí soudu

8. Žaloba je důvodná.
9. K námitce žalobce, že jeho zdravotní stav nebyl dostatečně posouzen a jeho pracovní schopnost nebyla správně hodnocena, není soud oprávněn se vyjadřovat, protože v této věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení.
10. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány posudkové komise (§

4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).

11. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů [§ 77 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)]. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
12. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR – pracoviště v Plzni vypracovala posudek, který byl vypracován po jednání konaném dne 25. 5. 2022 za účasti odborných lékařů z oboru psychiatrie, jemuž žalobce nebyl přítomen. Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že k datu vydání napadeného rozhodnutí, tedy ke dni 10. 12. 2021 byl žalobce invalidní dle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, šlo o invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb. ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 70 %, (lhůta KLP) 30. 4. 2024, vznik ke dni 26. 5. 2021. Komise uvedla, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je těžká obsedantně kompulzivní porucha. Reziduální ADD s poruchou myšlení a percepce. Komise konstatovala, že u žalobce se jedná o těžké postižení uvedené v kapitole V, položce 5 d) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., v pl. znění, pro které stanovuje míru poklesu pracovní schopnosti 70 %. PK MPSV poté konstatovala svůj nesoulad s posudkovým hodnocením OSSZ Plzeň-město a posudkovým hodnocením námitkového řízení ve smyslu stanovení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu omalgie pravého ramene, syndrom rotátorové manžety, impigement syndrom, SLAP léze pravého ramene. Na rozdíl od posudkového závěru OSSZ Plzeň-město i námitkového řízení komise stanovila jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu těžkou obsedantně kompulzivní poruchu. Klinický stav odpovídá těžkému postižení. K posudkovému zhodnocení omezení hybnosti pravého ramene komise konstatovala, že je v souladu s posudkovým zhodnocením OSSZ Plzeň-město a námitkového řízení ve smyslu neuznání invalidity; komise rovněž hodnotila funkční postižení hybnosti pravého ramene dle přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb. dle kapitoly XV., oddílu B, položky 3b), míra poklesu pracovní schopnosti činí 20 %. Z doložených lékařských nálezů nebylo možné prokázat u ostatních uvedených onemocnění takové závažné funkční postižení, aby byla splněna podmínka pro použití § 3 odstavce 1 vyhl. č. 359/2009 Sb. Nebyl shledán ani důvod pro použití § 4 odstavce 1 citované vyhlášky. Celková ztráta míry poklesu pracovní schopnosti činí 70 %. Pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav není žalobce dle PK MPSV schopen práce ani za ulehčených podmínek. K datu vydání napadeného rozhodnutí PK MPSV konstatovala invaliditu podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Šlo o invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995

Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Datum vzniku 26. 5. 2021 (psychiatrickým nálezem)
Do této doby nebylo dle komise odůvodněné přiznání invalidity z důvodu ortopedické diagnózy. Stanovena platnost do 30. 4. 2024.

13. Podle § 39 odst. 1, 2 a 3 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a jestliže poklesla o nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
14. Podle § 3 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. V této věci podmínky pro zvýšení míry poklesu pracovní schopnosti nebyly PK MPSV shledány.
15. Podle § 38 písm. a) zákona 155/1999 Sb., o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byli-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.
16. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného, jímž byly zamítnuty jeho námitky proti rozhodnutí ČSSZ ze dne 29. 4. 2021, č. j. R-29.4.2021 - 424/710 325 0836 a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Uvedeným rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobce o invalidní důchod pro nesplnění podmínek ustanovení § 38 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění. Po doručení shora uvedeného posudku PK MPSV ze dne 25. 5. 2022 má soud za prokázané, že žalobce byl invalidní pro invaliditu třetího stupně ke dni provedení psychiatrického nálezu 26. 5. 2021, tedy ke dni, jenž předcházela vydání napadeného rozhodnutí. Z uvedeného vyplývá, že žaloba byla podána důvodně a soud proto, aniž ve věci nařídil jednání, žalobě v plném rozsahu vyhověl a napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení pro vady řízení dle § 78 odst. 1, 4 s.ř.s. spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobce, neboť žalovaný si neopatřil ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, jelikož dle citovaného posudku PK MPSV zdravotní stav žalobce odpovídal třetímu stupni invalidity již ke dni 26. 5. 2021, když míra poklesu jeho pracovní schopnosti činila 70 %, avšak lékařem OSSZ i ČSSZ byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti žalobce 20 %.
17. Po právní moci tohoto rozsudku bude žalovaná vycházet ze zjištění, že žalobce je dle shora uvedeného posudku PK MPSV invalidní pro invaliditu třetího stupně, a to od 26. 5. 2021, o čemž vydá rozhodnutí, jež bude mimo jiné obsahovat i datum vzniku invalidity. Vydáním

nového rozhodnutí bude realizován i tento rozsudek, když rozhodnutí o přiznání invalidity od uvedeného data by byla vydala žalovaná v případě zjištění již na základě posouzení zdravotního stavu žalobce v rámci řízení o námitkách. Právním názorem soudu je žalovaná vázána, jak vyplývá z § 78 odst. 5 s.ř.s.

VI.

Náklady řízení

18. O náhradě nákladů řízení (**výrok II. rozsudku**) bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s. ř. s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšnému žalobci však nad rámec běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly, a z tohoto důvodu soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

V Plzni dne 22. června 2022

Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.
samosoudkyně